

Nasilje nad ženama i nasilje u obitelji snažno je određeno stereotipima, predrasudama i spolnom diskriminacijom. Istraživanje koje je u Italiji provelo Sveučilište Tuscia, u partnerstvu s nevladinom organizacijom Associazione Differenza Donna i uz doprinos Predsjedništva Vijeća ministara-Odjela za jednake mogućnosti, u okviru projekta „STEP- Stereotip i predrasude“ pokazuje kako je naracija o nasilju nad ženama u talijanskom tisku, a također i u jeziku / tekstu sudskih presuda još uvijek prožeta opetovanim stereotipima.

Istraživanje temelji na analizi ukupno 16.715 članaka u razdoblju od tri godine, od 2017. do 2019., vezanih uz fenomen rodno uvjetovanog nasilja. Prije svega, studija pokazuje preveliku zastupljenost manjinskih pojava nasilja u odnosu na stvarno stanje. Najčešći zločin koji bilježi državno odvjetništvo je zlostavljanje u obitelji (51,1%), drugo je uhođenje (30,7%), a treće seksualno nasilje (17,1%), četvrto je ubojstvo žena (0,7%), dok je na posljednjem mjestu trgovina ljudima/ropstvo (0,4%). Među slučajevima nasilja o kojima tisak govori, najrašireniji i najproblematičniji zločin je uhođenje (53,4% članaka), a zatim ubojstvo/femicid (44,5%). Slučajevi nasilja u obitelji su tek na trećem mjestu s 14%, a predstavljaju veliku većinu kaznenih djela nad ženama. Drugo, u centru priče je žrtva (žena), a riječnik vrlo često pun fraza vezanih za osjećaj krivice. Pored toga, žene gotovo nikada nemaju glavnu ulogu, već postaju pasivni objekti naracije. Konačno, često se koriste riječi ‘raptus’, ‘obiteljska svađa’ ili ‘drama ljubomore’, čime se poriče ponavljanje nasilja nad ženama.

Što se tiče riječnika na sudovima, istraživanje je analiziralo ukupno 283 sudske presude od 2010. do 2020. godine. Utvrđeno je da se ‘markeri vjerodostojnosti’ (npr. osjetljivost, krhkost, skromnost, itd.) često koriste kako bi se dodatno učvrstilo svjedočenje žena žrtava nasilja, što ipak pridonosi reproduciranju stereotipnog prikaza ženâ i rodnih odnosa. Kao i u tisku, tako i na sudovima postoji tendencija da se nasilni odnos opiše kao ‘svadljivi par’; unatoč tome što se pojam ‘raptus’ gotovo nikad ne pojavljuje u rečenicama, tu je ta priča o gotovo nekontroliranom porivu koji muškarca tjera na nasilje, kao i priča o ljubomori.

Iz istraživanja proizilazi zaključak da u Italiji prikaz nasilja u društvu nastoji umanjiti ili izostaviti odgovornost muškaraca, glavnih aktera u slučajevima i zločinima nasilja.